

postup policie stěžovat. Pamatuj také, že oproti odebrání vzorku DNA nebo otisků prstů nemá policie nikdy právo překonat tvůj fyzický odpor u odběru vzorku krve.

● **Nejhorší věc, která tě může potkat, je uvalení vazby.** Snaž se s takovou variantou počítat a mít ji na paměti. **Ve fázi, když ti někdo začne vazbou hrozit, ti to pomůže.** Po 48 hodinách od

zadržení musíš být propuštěn, nebo na tebe musí být soudcem vydán návrh na uvalení vazby. **Pokud je podán návrh na uvalení vazby, musí tě do 24 hodin od jeho vydání vyslechnout soudce** – poté budeš buď propuštěn na svobodu nebo poputuješ do vazební věznice. Maximální doba zadržení (pokud nebereme v úvahu vzatí do vazby) je tedy 72 hodin.

PO PROPUŠTĚNÍ

● **Spoj se s někým komu důvěřuješ** a dej o svém případě vědět.

● Pokud si byl zraněn, **navštiv lékaře a nech si sepsat o svém zranění zprávu.** Rovnou si

nech vystavit kopii (existuje spousta případů, kdy se později „ztratí“).

● Pokud je večer či svátek, jdi na pohotovost – pokud se v místě výslechu nenachází, neboj si zavolat si sanitku. **Do telefonu však neříkej, že jsi byl napaden policisty!**

PŘESTUPKY A TRESTNÉ ČINY

● Pokud jsi podezřelý ze spáchání přestupku, **policie provede výslech, udělá protokol a věc předá k dořešení přestupkové komisi** místně příslušného obecního úřadu. Ten tě následně (zpravidla po několika měsících) předvolá k projednání přestupku. Přestupková komise je složená z civilních zaměstnanců úřadu. Vyslechne tě, vyhodnotí případné důkazy a vyřídí verdikt. Pokud tě uzná vinným, následuje peněžitá pokuta. Pokud nedojde k přestupkovému řízení v době do jednoho roku od data, kdy měl být přestupek spáchán, celá věc je promlčena a nikdo tě za tento přestupek už nemůže dál stíhat.

● Nejčastějším přestupkem, kterého se na demonstraci můžeš dopustit, je **neuposlechnutí výzvy veřejného činitele** (použité při většině zadržení; nicméně, na demonstraci

byl velký hluk, skandování atd. **a ty jsi žádné pokyny policie neslyšel**), maskování (čepice a brýle jsi měl kvůli sluníčku), případně držení zbraně na veřejném shromáždění.

● Pokud jsi **podezřelý ze spáchání trestného činu, státní zástupce ti sdělí obvinění.** Buď rovnou při zadržení, nebo ti přijde později poštou. V případě méně závažných trestných činů může být řízení zkráceno pomocí tzv. trestního příkazu. Soudce jen posoudí předložené důkazy a stanoví trest, buď ho přijmeš nebo se odvoláš. **Když se odvoláš, dojde ke klasickému soudnímu přelíčení.**

● Pokud si to můžeš jen trochu dovolit, **vezmi si advokáta.**

● **O svém případě informuj anarchisty a radikální antifašisty, budou se ti snažit pomoci.**

JAK SE CHOVAT NA DEMONSTRACI A PŘI ZADRŽENÍ

PŘED DEMONSTRACÍ

● Oblečení vol **tmavé bez nápisů**, výrazných prvků apod.

● Na nohy patří **pohodlné sportovní boty**, ve kterých můžeš pohodlně utíkat.

● Pro ochranu rukou (např. při pádu) se hodí **rukavice z pevného materiálu.**

● Jako zavazadlo je nejlepší **tmavý batůžek bez nápisu**, ze kterého uřízneš cokoli, za co by tě kdokoli mohl strhnout na zem.

● Do batůžku patří **náhradní oblečení jiné barvy** (postačí světlá mikina či bunda, po skončení demonstrace nebudeš přivolávat nežádoucí pozornost tmavým oblečením), **plastová láhev s vodou** (na pití i případné ošetření), něco k snědku na **rychlé doplnění energie** (müsli tyčinka, čokoláda), případně příruční **lékárnička.**

● Před odchodem na demonstraci **nech doma všechny zápisníky, poznámky, vizitky, věrnostní karty** atd. Při případném zadržení bude policii využito všechno, co jim o tobě nebo tvých kamarádech a kamarádkách může dát jakékoliv informace. **Vezmi si jen nejnnutnější:** doklad totožnosti, kartičku pojišťovny, peníze, případně kreditní kartu, legitimaci na MHD, řidičák a doklady k autu, pokud jim jedeš.

● **Zvaž, zda-li si vezmeš mobilní telefon.**

V jeho paměti máš spousty citlivých údajů a kontaktů na další osoby, navíc se dá zpětně vysledovat, kudy jsi se pohyboval. V každém případě ale měj **telefon chráněný PIN**, kódem můžeš zaheslovat často i samotný telefon (PIN je vázaný na SIMkarty), pokud máš zapnutý telefon u sebe a myslíš, že hrozí zadržení, hned ho vypni.

● Pokud musíš užívat nějaké **léky**, vezmi si je s sebou.

● Pokud nosíš **kontaktní čočky, vezmi si raději brýle.** Při zasažení oka s čočkou slzným plynem, který policie může použít, může dojít k jeho poleptání! Oči zasažené slzným plynem si může vymýt vodou s troškou citronu. V praxi je ale slzný plyn užívaný v ČR, alespoň doposud, poměrně slabý. Něž akutní zasažení tě víc ohrožuje dlouhodobý pobyt na slzným plynem zamořeném vzduchu a následné bolesti hlavy, dýchacích cest a zvracení.

● **Zákon zakazuje, abys měl na demonstraci u sebe zbraně** (tedy cokoli, co „učiní útok důraznějším“). Porušení tohoto zákazu je přestupkem. Z praxe prozatím vyplývá, že policie toleruje držení pepřového spreje, který s sebou nosíš běžně pro osobní ochranu.

POKUD JSI BYL DNES ZADRŽEN, VOLEJ NA TELEFON:

➤➤ NA DEMONSTRACI

- Drž se, pokud je to možné, ve **skupince s lidmi, které znáš**.
- **Dbej pokynů pořadatelů**, myslí to dobře. Nehádej se a nevyvolávej konflikty. S nikým.
- Pro všechny případy si s přáteli **dohodněte místo** v dostatečné vzdálenosti od rizikových míst, kde se sejdete, kdyby např. demonstraci rozehnala policie.
- Pokud se policie přeskupuje z útvaru v řadě do útvaru za sebou, může to znamenat, že chce vybírat jednotlivce z davu. V takovém případě buď ve střehu. Pokud se pořádková policie snaží vytáhnout člověka z davu, **můžeš mu pomoci tak, že ho chytíš a táhneš na opačnou stranu**. Je to méně nebezpečné a obtížné, než to na první pohled vypadá.
- Pokud máš pocit, že se schyluje k útoku policie, **snaž se přemýšlet o směru, kterým budeš případně ustupovat**.
- Pokud ustupuješ, poodběhni 20–30 metrů, **pak se zastav a otoč**. Více obvykle není nutné, pořádkové policii se v protiúderových oblecích moc dobře neběhá a její síla je v sevřeném útvaru. Pokud někdo utíká dál, křič na něj, aby se zastavil.
- **Nepanikař a neutíkej zbytečně**, bezhlavý útek vyvolává paniku i u ostatních.

- Pyrotechnické výbušky jsou nebezpečné pouze, když vybuchují ve tvé bezprostřední blízkosti. Pokud je policie začne házet, **ustup o kus dozadu a stůj**.
- Pozor, **slzné granáty jsou horké**; do ruky je ber jen, když máš rukavice. Pokud je nemáš, můžeš je odkopnout.
- **Na veřejných shromáždění je zákonem zakázáno maskování**. Tím se rozumí zakrývání obličeje, které má za cíl „znenadnit nebo znesnadnit identifikaci“. V praxi o tom, co je a není maskování rozhoduje nejprve policista a když se neshodnete, tak přestupková komise místně příslušného úřadu. Je jasné, že kuklu neobhájíš, ale sluneční brýle, kapuca na hlavě, šála, čepice s kšilttem hodně do obličeje – to přeci občas nosí každý, může být zima, můžeš být citlivější na světlo, chránit si oči před pylovou alergií a tak dále...
- **Ať tě ani nenapadne přijít na demonstraci opilý** nebo si na ní alkohol nebo jakékoli jiné drogy přinášet.
- Zapomeň na logiku „Já nic neudělal – mně se nemůže nic stát“. **Řada lidí již byla souzena nebo i odsouzena za věci, kterých se nedopustila**. Zbytečně neriskuj, nevystavuj se nebezpečí. Střet s policií být neměl být cílem, ale krajní možnost.

➤➤ KONTROLA TOTOŽNOSTI

- Policie má teoreticky právo tě legitimovat jen v případech, kdy jí to zákon umožňuje. V praxi si vždy nějaký důvod najde, hádat se je více méně zbytečné, spíš se **snaž předcházet situacím, kdy bys mohl být legitimován**. Neprovokuj, neupozorňuj na sebe, vyhýbej se kontaktu s policií.

- Policie nemá právo nutit tě, abys jim po prokázání totožnosti (předložením občanského průkazu) pózoval, aby si tě mohli vyfotit či nafilmovat. Stejně nemá právo ti snímat otisky prstů pokud si schopen prokázat svou totožnost a nebyl si z ničeho obviněn. **Odmítej to. Vždy**. Z praxe víme, že důsledným odmítáním lze dosáhnout toho, že policie od požadavku upustí.

➤➤ RADY V PŘÍPADĚ ZADRŽENÍ

- **Na služebně se můžeš dočkat odebrání věcí**. O tom musí být vystaveno potvrzení. Máš právo na vrácení věcí při propuštění.

- **Máš právo nevypovídat**. Důvod nejsi povinen uvádět. Čím víc tě policisté přesvědčují, abys vypovídal, tím více tvoji výpověď potřebují a tím méně toho proti tobě mají.

- **Máš právo na to, aby o tvém zadržení byla informována tebou určená osoba**. Pokud je ti méně než osmnáct let, mají policisté povinnost informovat tvé zákonné zástupce.
- Pokud ses se s přáteli domluvil, že v případě zadržení nebudete vypovídat, **bezezbytku dohodu dodrž**. Triky typu „tvoji kamarádi nám už všechno řekli“, „přece nechceš, aby to všechno hodili na tebe“ jsou sice otřepané, ale také účinné. **Stůj si za svým**, i kdyby ti třeba ukazovali protokol (možná je falešný) z výslechu někoho, kdo vypovídal proti tobě. Vždy měj na paměti, že dokud se tě vyptávají, tak s největší pravděpodobností nemají žádné nebo jen chabé důkazy. Pokud důkazy mají, použijí je tak jako tak a tvé doznání nepotřebují.
- **Pokud vypovídáš, tak nelži**. Policisté mají proti tobě jednu velkou velkou výhodu a tou je praxe. Tak jako tebe vyslychali předtím tisíce lidí, co jim lhali, a do svých lží se zaplétali. Říkej pravdu a říkej toho co nejméně. Svě odpovědi kouskuj. Odpovídej stručně, nerozpovídávej se.
- **Nevyjadřuj se ke třetím osobám**, mluv jen o sobě. Pokud se tě policista zeptá, s kým jsi na akci byl, odpovídej, že sám.
- **Odpovídej jen na to, na co se tě ptají**. Mluv krátce a stručně. Nevysvětľuj.
- **Nepamatovat si je tvé neupiratelné právo a je to běžné**. Naopak není běžné si vše pamatovat do naprostého detailu. Neboj se přiznat, že něco nevíš nebo si nepamatuješ. Použití věty „to si teď momentálně nevybavuji“ není nic špatného ani nenormálního.
- V první fázi výslechu tě policista nabádá, aby si **se sám vyjádřil k tématu výslechu** nebo dokonce zavádí řeč na věci s výslechem nesouvisející. Chce si o tobě udělat obrázek, aby pak co nejlépe zvolil metodu výslechu. Tomu se snaž zabránit tak, že řekneš něco ve smyslu „**no já nevím co vás zajímá, ale rád se pokusím zodpovědět vaše dotazy**“.
- Pokud policista začne s větami jako „můj děda (tatínek) proti fašistům za války bojoval (byl v koncentračním táboře)“ nebo třeba „já s vámi z velké části sympatizuju, ale“ tak zpozorni. **Chce jen, abys ztratil ostražitost a rozhovořil se**.

- **Sed' klidně, vzpřímeně, vyvaruj se pohybu a mimiky ukazující nervozitu** (tahání za zip, nasazování a sundávání brýlí a tak dále). Nebraň se očním kontaktem s policistou. **Buď slušný, ochotný – ale pro policistu úplně k ničemu**.
- **Pokud máš možnost, je pro tebe vždy dobré mít u výslechu advokáta**, může tě psychicky podpořit už jen jeho přítomnost, může přerušit výslech, pokud by to bylo vhodné a policisté si k tobě také méně dovolí.
- Pokud vypovídáš, vyžaduj, aby protokol byl zapisován po každé odpovědi. **Svoje odpovědi policistovi diktuj**.
- **Před podpisem protokolu si jej důkladně přečti**. Nebývá výjimkou, že policisté si výpověď pozmění a to jak záměrně tak i tím, že tvou výpověď přepíší „svými slovy“. Pokud s některými formulacemi nesouhlasíš, vyžaduj opravu (opravy se píší na konec protokolu). **Pokud policisté opravy odmítnou, nepodepisuj jej ani pod pohrůžkou**. Nenalet' na trik „podepiš, že nechceš podepsat“.
- **Po ukončení výslechu požaduj kopii protokolu**.
- Pokud se dle tvého soudu policisté chovali nezákonně, **trvej na tom, aby to bylo zaprotokolováno** a co možná nejpodrobněji.
- **Po zadržení policií se můžeš setkat s tím, že ti bude odebrán vzorek DNA**, který se provádí stěrem vatovým tampónkem z dásní nebo vnitřní strany tváře. Ačkoliv má policie právo provést odebrání vzorku tvé DNA, a to i proti tvé vůli a za překonání tvého fyzického odporu, **v žádném případě nemá právo provádět plošný sběr vzorků DNA od hromadně zadržených** – k odebrání DNA musí být vždy dán konkrétní důvod. Pokud nejsi podezřelý ze spáchání některého ze závažnějších trestných činů (trestné činy proti životu a zdraví, proti lidské důstojnosti, zločiny s minimální horní hranicí trestní sazby odnětí svobody deset let, závažná majetková kriminalita a podobně), neměla by u tebe policie odběr DNA v první řadě vůbec provádět. A už vůbec pak nesmí tvou DNA po jejím vyhodnocení zařadit do Národní databáze DNA. **Pokud by jsi byl podroben hromadnému odebrání vzorků DNA, můžeš si na tento**

